Mottagare
Barn- och utbildningsnämnden

Översyn av den specialpedagogiska organisationen

Förlag till beslut
Rapporten godkänns

Sammanfattning
Översynen visar att tillgången till och de organisatoriska förutsättningarna för specialpedagogisk kompetens varierar mellan skolor och skolområden. I vissa delar av organisationen delas specialpedagogisk kompetens mellan flera skolenheter, medan andra skolor har tillgång till flera specialpedagoger eller speciallärare. Skillnaderna är relevanta ur ett likvärdighetsperspektiv, samtidigt som kartläggningen inte i sig ger underlag för att bedöma om bemanningen vid en enskild skola är tillräcklig.

Flera gemensamma strukturer och arbetssätt finns redan för att stödja verksamheterna, bland annat det specialpedagogiska nätverket, den centrala specialpedagogiska resursen och gemensamma arbetssätt för screening och tidig identifiering. Flera av de utvecklingsfrågor som aktualiserats omhändertas också inom redan pågående arbete.

Den långsiktiga kompetensförsörjningen hanteras inom förvaltningens ordinarie kompetensförsörjningsarbete, där insatser för bland annat rekrytering och vidareutbildning pågår. De utvecklingsfrågor som identifierats kan därmed i huvudsak hanteras inom befintliga strukturer och pågående arbete. Fortsatt uppföljning och analys kan ske inom ramen för det ordinarie systematiska kvalitetsarbetet.

Ärendebeskrivning
Mot bakgrund av Analysrapport 2025 om elevers behörighet till gymnasiet fick förvaltningen i uppdrag att genomföra en översyn av den specialpedagogiska organisationen inom den kommunala grundskolan. Syftet har varit att ge en samlad bild av tillgången till och fördelningen av specialpedagoger och speciallärare samt belysa organisatoriska förutsättningar, utvecklingsbehov och kompetensförsörjning.

Kartläggningen visar att specialpedagoger och speciallärare finns i samtliga skolområden, men att tillgången och sammansättningen varierar. När resursen relateras till socioekonomiskt viktat elevantal framträder skillnader mellan skolområdena. Även de organisatoriska förutsättningarna skiljer sig åt. I vissa delar av organisationen delas specialpedagogisk kompetens mellan flera

skolenheter, medan andra skolor har tillgång till flera specialpedagoger eller speciallärare.

Skillnaderna är relevanta ur ett likvärdighetsperspektiv, men kartläggningen ger inte i sig underlag för att bedöma om bemanningen vid en enskild skola är tillräcklig. Översynen har därför även beaktat organisatoriska förutsättningar och resultat från den genomförda granskningen av arbetet med särskilt stöd, där skolornas förutsättningar att möta elevers behov beskrivs som varierande. Specialpedagogisk kompetens utgör en del av dessa förutsättningar.

Översynen visar samtidigt att flera gemensamma strukturer redan finns för att stödja verksamheterna och bidra till mer likvärdiga förutsättningar. Den centrala specialpedagogiska resursen kan riktas till verksamheter där behov uppstår och utgör därmed ett komplement till skolornas egna resurser. En sådan huvudmannagemensam resurs ger möjlighet att möta behov som kan vara svåra att hantera inom enskilda skolors organisation, vilket är särskilt relevant när skolornas organisatoriska förutsättningar ser olika ut. Det specialpedagogiska nätverket ger samtidigt en gemensam struktur för kompetensutbyte och utvecklingsarbete. Flera frågor som aktualiserats i översynen omhändertas också redan inom pågående arbete, bland annat kring screening och tidig identifiering, LOGOS samt inom förvaltningens ordinarie kompetensförsörjningsarbete.

Bedömning

Sammantaget bedöms de frågor som översynen aktualiserat i huvudsak kunna hanteras inom befintliga strukturer och ordinarie utvecklings- och kompetensförsörjningsarbete. Fortsatt uppföljning och analys kan ske inom ramen för det ordinarie systematiska kvalitetsarbetet. Uppdraget bedöms därmed vara genomfört och kan avslutas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse utbildnings- och arbetslivsförvaltningen Region Gotland 2026-10-27
UAF. Rapport översyn specialpedagogiska organisationen

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Ester Alavei
Utbildningsdirektör

Hanna Thunholm
Avdelningschef Grundskola